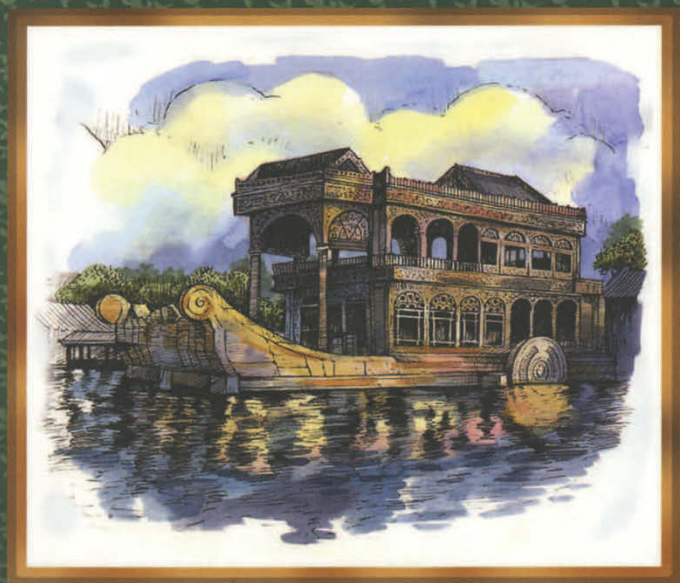

แสงสว่าง

แห่ง

การพัฒนาการศึกษา และครอบครัว

‘ คิริบูน ’ คัดสรรและถอดความ

แนวทางการพัฒนาการศึกษาและครอบครัวไปสู่ความก้าวหน้า
และความสำเร็จจากนักปราชญ์จีนหลากหลายยุคสมัย

๒
ผู้ใดที่ไม่สนใจระดับ

ตรึงฟังสุภาวิตที่ยิ่งใหญ่และ

ถ้อยคำที่มีคุณค่าล้ำเลิศ

ผู้นั้นจะไม่มีจิตใจที่มั่นคง

และจิตใจที่มีชีวิตชีวา

(ขงจื้อ 500 ปี ก่อนคริสต์ศักราช)

แสงสว่างแห่ง...

การพัฒนาการศึกษาและครอบครัว

'คีรีบุณ'

รวบรวม คัดสรร และถอดความ

'คีรีบุณ'

บรรณาธิการ

ธงชัย เชื้อเมืองแสน

คอมพิวเตอร์กราฟฟิก

ฟารุต สมครไทย

ศิลปกรรมเล่ม ศิลปกรรมปกและภาพปก

พิมพ์ครั้งแรก

ตุลาคม 2551

ลิขสิทธิ์ภาษาไทย

พ.ศ. 2551 ISBN 978-974-16-5720-9

สำนักพิมพ์คีรีบุณสงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

พ.ศ. 2537

จัดพิมพ์โดย

รศ.ดร. สมจิต เอี่ยมสุกนิมิตร

สำนักพิมพ์คีรีบุณ

2/1066 หมู่ 1 อาคารสุกนิมิตร 1

หมู่บ้านสุภาลัยบุรี

ต.คลองสี อ.คลองหลวง

จ.ปทุมธานี 12120

โทรศัพท์/โทรสาร 0-2904-9591

จัดจำหน่ายโดย

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

อาคารเนชั่นทาวเวอร์ ชั้น 19 เลขที่ 1858/87-90

ถนนบางนาตราด แขวงบางนา เขตบางนา

กรุงเทพฯ 10260 โทรศัพท์ 0-2739-8222,

0-2739-8000 โทรสาร 0-2739-8356-9

[http:// www.se-ed.com](http://www.se-ed.com)

พิมพ์ที่สายธุรกิจโรงพิมพ์ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

โทร. 0-2422-9000 โทรสาร 0-2433-2742

ราคา 145 บาท

ขงจื้อ ปรมาจารย์แห่งการพัฒนาตนเอง
และการพัฒนาการศึกษาของจีน

ถ้อยแถลงของสำนักพิมพ์และผู้แปล

หนังสือชื่อ “แสงสว่างแห่งการพัฒนาการศึกษาและครอบครัว” เล่มนี้พิมพ์ออกจำหน่ายพร้อมกับหนังสือชื่อ “แสงสว่างแห่งการพัฒนาตนเอง” เพราะการพัฒนาทั้งสามด้านนี้ ล้วนเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อีกทั้งมีผลกระทบเชื่อมโยงกันอย่างมากด้วย

ในการคัดสรรข้อคิดจำนวนหลายร้อยข้อมาบรรจุไว้ในหนังสือสองเล่มนี้ ผู้แปลมีความปรารถนาเช่นเดียวกับการพิมพ์หนังสือ “ชุมชนทรัพยากรปัญญาจีน” นั่นคือ เพื่อให้ชาวไทยเราได้รู้จักและใช้ประโยชน์จากชุมชนทรัพยากรปัญญาของชาติอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนชาติต่าง ๆ ในทวีปเอเชียด้วยกันในการพัฒนาภูมิปัญญาไทยให้ก้าวไกลยิ่งขึ้น

ข้อคิดหลายร้อยข้อในหนังสือสองเล่มนี้เป็นมรดกทางปัญญาที่ชาวจีนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง พัฒนาการศึกษาและครอบครัวไปสู่ความก้าวหน้าความสำเร็จ และความสุขมาหลายยุคหลายสมัย

ปราชญ์ชาวจีนและบุคคลผู้ยิ่งใหญ่ของจีน
ทุกยุคทุกสมัยได้เฝ้าสังเกตการณ์ความเป็นไปของผู้
คนและเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วใช้สติปัญญาอันเฉียบ
แหลมสรรหาถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ชัดเจน ลึกล้ำ
และกะทัดรัด มารจนาข้อคิดของตนไว้ให้ผู้อื่นได้ใช้
เป็นแสงสว่างแห่งปัญญาในการนำทางเดินชีวิตในด้าน
ต่าง ๆ ไปสู่ความก้าวหน้าและความสำเร็จ กาลเวลาที่
ผ่านไปตามยุคสมัยย่อมเป็นสิ่งที่พิสูจน์ว่าข้อคิดข้อใด
สามารถชี้แนวทางได้สำเร็จมากเพียงใด ข้อคิดที่
สามารถคงอยู่เป็นอมตะมานานหลายพันปีย่อมเป็นข้อ
คิดที่ก่อปรด้วย “ความจริงแห่งจักรวาล” (Universal
truths) มีความแม่นยำตรงในการชี้นำทางและมี
ประสิทธิภาพสูงในการทำให้เกิดความก้าวหน้าและ
ความสำเร็จ

ข้อคิดที่กล่าวว่า “ผู้ที่แข็งแกร่งที่สุดจะอยู่รอดและผู้ที่ย่อนแอจะสูญสิ้นไป” (“The fittest survive, and the weak perish.”) ซึ่งให้เห็นว่าการพัฒนาเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะจะทำให้ผู้ที่ย่อนแอกลายเป็นผู้ที่แข็งแกร่งและสามารถอยู่รอดได้ ข้อนี้มีได้จำกัดอยู่เฉพาะสิ่งที่มีชีวิต แต่หมายรวมถึงสถาบัน ระบบการจัดการและการดำเนินงานทั้งหลาย ด้วย ชีตความสามารถในการพัฒนาตนเองของประชาชนสามารถบ่งชี้ชะตากรรมของประเทศได้

การใช้มรดกทางปัญญาของชนชาติอื่นให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาภูมิปัญญาไทยในเรื่องเดียวกัน ย่อมทำให้การพัฒนานั้นมีฐานที่มั่นคง ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้บุคคล สถาบัน และระบบที่ได้รับการพัฒนาสามารถดำรงอยู่ในโลกยุคไฮเทคที่มนุษย์มีปัญหาด้านจริยธรรมและศีลธรรมได้

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

แสงสว่างแห่งการพัฒนาการศึกษา

10

ครู

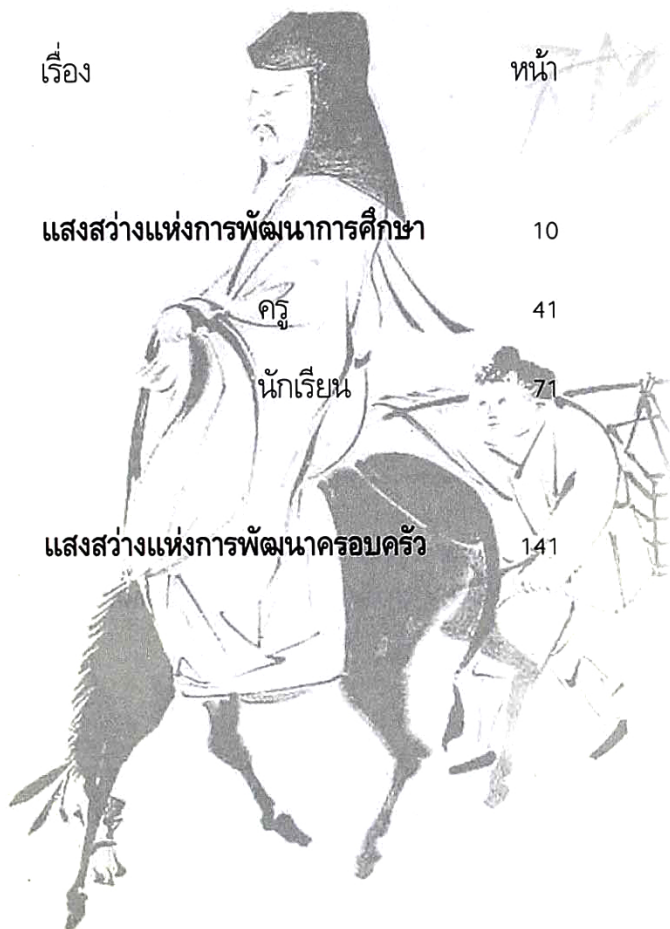
41

นักเรียน

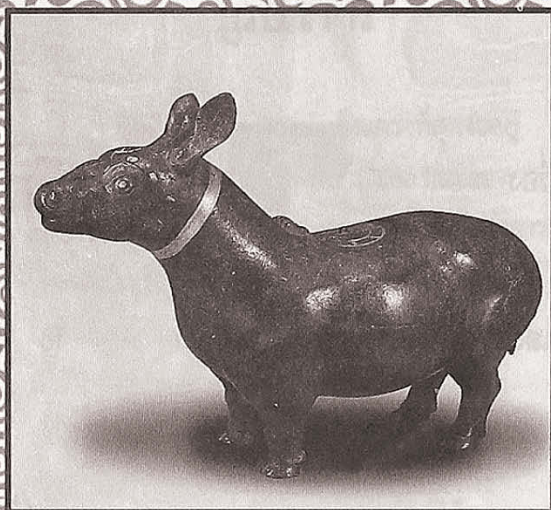
71

แสงสว่างแห่งการพัฒนาครอบครัว

141

白愁鏡

ภาชนะรูปสัตว์สำหรับใส่เหล้าองุ่น
ประดิษฐ์ในสมัยสงครามระหว่างแคว้น (475-221 ปีก่อนคริสต์ศักราช)

文
秋
霜
明
綠

การศึกษា

知识

การศึกษาควรสร้าง
คนให้เป็นคน มิใช่ทำลาย
ความเป็นคน

๒ พระมณษย์ไม่ได้เฉลยวณลาดสูง
สุดมาตั้งแต่เกิด จ้งต้องชวนชวยพัฒนาตน
เองด้วยการคึกษาเล่าเรียนเพื่อขับไล่ความ
โง่เขลาเบาปัญญาออกไปจากตัวตนและ
เรียนรู้ความจริงของโลก

การศึกษาเล่าเรียนที่
ไม่ได้เรียนรู้ความจริงของ
โลกและขจัดความงมงาย
เบาปัญญาในตัวตนนั้น
ยากที่จะทำให้ผู้เรียน
กลายเป็นคนเฉลียวฉลาด
และมีความรู้ที่แท้จริงได้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาคือ
การพัฒนาจิตใจของบุคคลและทำให้บุคคล
มีความคิดกว้างไกล เพื่อจะได้สามารถทำ
ตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

การศึกษามีคุณค่าทั้งทาง

อุดมคติและทางปฏิบัติ

คุณค่าทางอุดมคติคือการพัฒนาจิตใจ
ของบุคคล

คุณค่าทางปฏิบัติคือการทำให้ผู้
เรียนได้พัฒนาความสามารถโดยรวม
ของตน และฝึกฝนตนเองให้เชี่ยวชาญใน
ทักษะบางอย่างที่สามารถใช้หาเลี้ยงชีพได้

อย่างเร็ว

การศึกษาควรจัด
ขึ้นเพื่อคนทุกคนไม่ว่าเขา
ผู้นั้นจะมีสถานภาพทาง
สังคมเช่นไร

การศึกษาเล่าเรียนเปรียบเสมือน
การปลูกต้นไม้ซึ่งทำให้ผู้คนได้ชื่นชมความ
งดงามของดอกไม้ยามผลิบานในฤดูใบไม้
ผลิ และได้เก็บกินผลไม้ในฤดูใบไม้ร่วง

นี่
เป็นภัยพิบัติที่ผู้คนส่วนใหญ่ใน
ปัจจุบันคิดว่าการศึกษาเป็นบันไดไต่ไปสู่
ตำแหน่งงานที่สูงขึ้นหรือฐานะที่ดีขึ้นเพียง
อย่างเดียว

ไ้ วิตมีวันจบสิ้น แต่ความรู้ไม่มี
วันจบสิ้น การเรียนรู้จึงไม่มีวันจบสิ้น

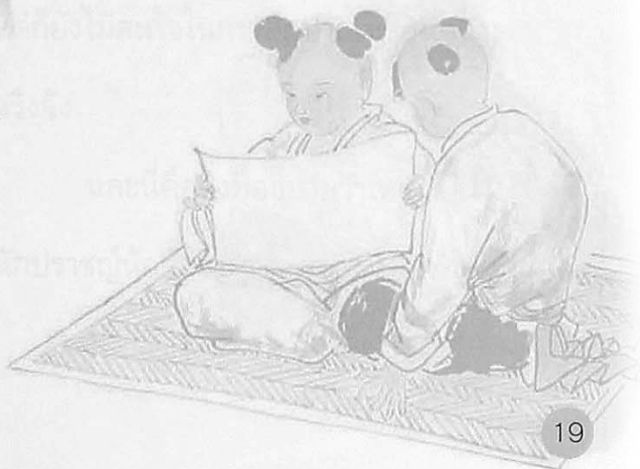
การปลูกต้นไม้ให้เจริญเติบโตใช้
เวลา 10 ปี

การฝึกฝนอบรมผู้คนใช้เวลา 100 ปี

การศึกษาเล่าเรียนเป็นชุมทรัพย์
ที่จะตามติดเจ้าของดุจดั่งเงาไปทุกแห่งหน

บุคคลใดมีความรู้ บุคคลนั้นมี
อำนาจ

มนุษย์จะไม่แตกต่างจากสัตว์
หากมีเพียงอาหาร เสื้อผ้า และที่อยู่อาศัย
อย่างพอเพียง แต่ไร้การศึกษา
ผู้ที่ปฏิเสธหรือชิงช้าการศึกษาเล่า
เรียนจะมีอะไรแตกต่างจากสัตว์หรือ ?

๖๖ มัณักปราชญ์ในสมัยโบราณมี
คุณสมบัติเหนือกว่าผู้คนทั่วไปมากมาย
ท่านก็ยังชวนขวายเป็นผู้สั่งสอน
ความจริงของโลกแก่ท่าน

แม้ผู้คนส่วนใหญ่ทุกวันนี้มีคุณ
สมบัติต่ำต้อยกว่านักปราชญ์โบราณลิบลับ
แต่ก็ยังไม่สนใจในการศึกษาเล่าเรียนอย่าง
จริงจัง

และนี่คือสิ่งที่อธิบายว่าเหตุใดจึงมี
นักปราชญ์น้อยกว่าคนโง่เขลาหลายเท่าตัวนัก

หากผู้ที่โง่เขลาไม่ศึกษาหาความ
รู้หรือไม่ชวนขายหาครุมาสั่งสอนตน
ก็จะไม่สามารถเป็นอิสระจากความโง่เขลา
เบาปัญญาไปได้เลย

ไม่ว่าจะฉลาดหรือโง่เขลา บุคคล
ควรศึกษาเล่าเรียนเพราะเป็นเรื่องดีที่จะได้
รับความรู้เพิ่มขึ้นและรู้จักผู้คนเพิ่มขึ้น

ผู้
ที่รักการศึกษาเล่าเรียนนั้น
แม้สิ้นชีวิตไปแล้ว จิตวิญญาณก็ยังคงอยู่
ผู้ที่ไม่เต็มใจศึกษาเล่าเรียนนั้น
แม้ยังมีชีวิตอยู่ ก็เหมือนซากศพที่เดินได้
นั่นแล

白髮
愁是
鏡里

กลองไม้แกะสลักอย่างวิจิตรบรรจง ประติรูปในสมัยราชวงศ์ชิง

大不
得
秋
霜
明
綺